

Zbiory częściowo uporządkowane

- Def: Relację $R \subseteq X \times X$ ($X \neq \emptyset$) nazywamy **relacją częściowego porządku** ,jeśli R jest zwrotna, przechodnia i antysymetryczna.
- Zbiór częściowo uporządkowany** jest to para (X, R) gdzie X jest niepustym zbiorem a $R \subseteq X^2$ jest relacją częściowego porządku
Przykłady:

- $(\mathbb{R}, \leq), (P(X), \subseteq)$ dla niepustego X
- $(\mathbb{N}, |)$ $a|b$ - a jest podzielne przez b
- (\mathbb{R}^X, \preceq) - $\mathbb{R}^X = \{f : f : X \rightarrow \mathbb{R}\}, f \preceq g \iff \forall_{x \in X} f(x) \leq g(x)$
- (\mathbb{R}^2, \preceq) - $\forall_{x_1, x_2, y_1, y_2 \in \mathbb{R}} (x_1, y_1) \preceq (x_2, y_2) \iff x_1 \leq x_2 \wedge y_1 \leq y_2$
- (P, \preceq) - zbiór częściowo uporządkowany

Definiujemy relację $\prec \subseteq P \times P$ i $\prec_\bullet \subseteq P \times P$ następująco

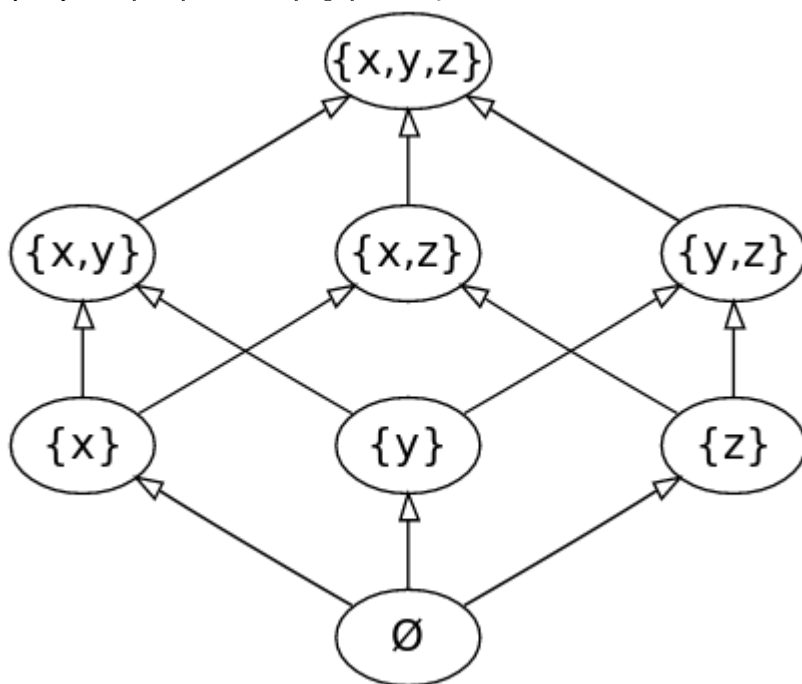
$$x \prec y \iff x \preceq y \wedge x \neq y$$

$$x \prec_\bullet y \iff x \prec y \wedge \neg(\exists_{z \in P} x \prec z \prec y)$$

Jeśli $x \prec_\bullet y$ to mówimy, że **x jest poprzednikiem y** , oraz **y jest następnikiem x**

Na przykład $(\mathbb{N}, \leq), n \in \mathbb{N}, n <_\bullet n+1$

- Def: **Diagramem Hassego** zbioru częściowo uporządkowanego (P, \preceq) nazywamy graf, którego wierzchołkami są elementy zbioru P . Jeśli dla $x, y \in P$ zachodzi $x \prec y$, to x rysujemy niżej niż y . Ponadto dwa wierzchołki $x, y \in P$ są połączone krawędzią wtedy i tylko wtedy, gdy $x <_\bullet y$

- Def: Niech (P, \preceq) będzie zbiorem częściowo uporządkowanym
Element $a \in P$ nazywamy:

- maksymalnym**, jeśli $\neg(\exists_{x \in P} a \prec x)$
- minimalnym**, jeśli $\neg(\exists_{x \in P} x \prec a)$
- największym**, jeśli $\forall_{x \in P} x \preceq a$
- najmniejszym**, jeśli $\forall_{x \in P} a \preceq x$
- Maksymalne elementy to wierzchołki diagramu Hassego bez połączeń z góry
Minimalne - wierzchołki bez połączeń w dół
Największy \implies jedyny element maksymalny (równoważność dla skończonych zbiorów)
Najmniejszy \implies jedyny element minimalny
- Dowód (e): a - element najmniejszy. Pokażemy, że a jest minimalny. Załóżmy, że a nie jest minimalny. Stąd $\exists_{y \in P} y \prec a$. Wtedy nieprawdą jest, że $\forall_{x \in P} a \preceq x$ (bo $y \prec a$)

Założmy, że w P jest inny element $b \neq a$, który jest minimalny. a - najmniejszy, $\begin{cases} a \preceq b \\ a \neq b \end{cases} \implies a \prec b \implies \exists_{x \in P} x \prec a$
 $b \implies b$ nie jest minimalny

(g) W (P, \preceq) istnieje co najwyżej jeden element najmniejszy

D(nie wprost): a, b elementy najmniejsze, $a \neq b$

$$\begin{cases} \forall_{x \in P} a \preceq x \implies a \preceq b \\ \forall_{x \in P} b \preceq x \implies b \preceq a \end{cases} \quad a \neq b, \text{ sprzeczność}$$

5. Def: (P, \preceq) - zbiór częściowo uporządkowany, $X \subseteq P$

Element $a \in P$ jest **ograniczeniem górnym** zbioru X , jeśli $\forall_{x \in X} x \preceq a$

Element $a \in P$ jest **ograniczeniem dolnym** zbioru X , jeśli $\forall_{x \in X} a \preceq x$

$X^* \stackrel{\text{def.}}{=} \{a \in P : \forall_{x \in X} x \preceq a\}$ - zbiór wszystkich ograniczeń górnych zbioru X

$X_* \stackrel{\text{def.}}{=} \{a \in P : \forall_{x \in X} a \preceq x\}$ - zbiór wszystkich ograniczeń dolnych zbioru X

6. Def: (P, \preceq) - zbiór częściowo uporządkowany, $X \subseteq P$

Element $a \in P$ jest **kresem górnym** zbioru X jeśli jest najmniejszym ograniczeniem górnym dla X (tzn. jest elementem najmniejszym w X^*)

Oznaczenie: $\sup X$

Element $a \in P$ jest **kresem dolnym** zbioru X jeśli jest największym ograniczeniem dolnym dla X (tzn. jest elementem największym w X_*)

Oznaczenie: $\inf X$

7. Zbiór częściowo uporządkowany (P, \preceq) jest **krata**, jeśli $\forall_{x, y \in P} \sup\{x, y\}$ i $\forall_{x, y \in P} \inf\{x, y\}$ istnieją